

Hur kan hjärnan bekämpa sockeröverskott?

Weili Xu, MD, PhD

Aging Research Center, Karolinska Institutet

Populärvetenskaplig. Diabetes och prediabetes är relaterade till ökad demensrisk, som utgör en stor påfrestning för ett åldrande samhälle. Målet för det här projektet är att testa hypotesen att kognitiv reserv, låg vaskulär börda, en hälsosam kost och optimal diabetesbehandling kan motverka diabetesrelaterad kognitiv svikt och försena uppkomsten av demens bland äldre personer med diabetes (inklusive typ 2-diabetes och prediabetes). De mer specifika målen är att: 1) undersöka om större kognitiv reserv kan dämpa skadlig diabetespåverkan på kognition, 2) mäta om och i vilken grad en låg vaskulär börda kan bromsa kognitiv svikt och försena demensdebuten hos äldre personer med diabetes, 3) undersöka om en hälsosam kost kan motverka effekten av diabetes på kognitiv svikt och demens, och 4) identifiera optimala behandlingar mot diabetes som också kan bromsa kognitiv svikt hos personer med diabetes och försena uppkomsten av demens, med beaktande av glykemisk nivå. Detta projekt kommer att använda data från två populationsbaserade kohortstudier. Den nationella svenska tvillingsstudien (HARMONY, N=13,693, ålder ≥ 65 år) kommer att användas i anknytning till de båda första målen, och den longitudinella studien Swedish National Study of Aging and Care–Kungsholmen (SNAC-K, N=3,363, ålder ≥ 60 år) i anknytning till mål 1, 3 och 4. I båda dessa studier har man samlat in detaljerad information om deltagarna som inkluderar kliniska data och laborierdata (t ex HbA1c) liksom information av betydelse för kognitiv reserv (utbildning, yrke och fritidsaktiviteter), kostintag, kliniska diagnoser (t ex diabetes, prediabetes och vaskulära sjukdomar genom hela livet), samt medicinering. Neuropsykologiska tester har genomförts och demensdiagnoser har gjorts enligt gängse kriterier. Resultat från detta projekt kan leda till fastställandet av livsövergripande strategier på individuella, sociala och kliniska nivåer för att förebygga demens hos personer med diabetes, två av de vanligaste sjukdomarna i världen.